

Odpady komunalne zawierają w swoim składzie również odpady niebezpieczne. Ilościowo jest ich wprawdzie tylko 0,6 – 1 %, lecz nawet w tej niewielkiej ilości mogą stwarzać zagrożenie dla ludzi i środowiska. Stąd tak ważne jest, by nie trafiały do ogólnego strumienia zmieszanych odpadów, które są składowane, bądź poddawane innym procesom odzysku czy przetwarzania.

niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych trafia do wspólnego strumienia odpadów.

Statystyki GUS podają, że w ramach selektywnej zbiórki zbiera się rocznie zaledwie 100 Mg tych odpadów. Zarówno krajowy, jak i wojewódzkie i gminne plany gospodarki odpadami kładą duży nacisk na problem odpadów niebezpiecznych formułując zadania w zakresie organizacji ich zbierania, magazynowania i unieszkodliwiania.

nalnych, jest gotowość mieszkańców do udziału w tym tak ważnym przedsięwzięciu. Wymaga to przeprowadzenia w każdej gminie odpowiednich akcji kształtowania świadomości społecznej oraz szkoleń w różnych środowiskach.

W systemie gospodarki odpadami niebezpiecznymi stosuje się najczęściej niżej przedstawione sposoby zbiórki:

- punkty zbiorcze – odpady zbierane w gospodarstwie domowym odnoszone

Odpady niebezpieczne w odpadach komunalnych

Do odpadów niebezpiecznych, które znajdujemy w odpadach komunalnych należą m.in. odpady zawierające rtęć, lampy fluorescencyjne, farby drukarskie, tusze, rozpuszczalniki, kleje i żywice, przeterminowane lekarstwa, baterie, kwasy, alkalia, urządzenia zawierające freony, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne.

Z danych zawartych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami wynika, że w 12 mln Mg ogólnej ilości zmieszanych odpadów komunalnych trafiających w Polsce na składowiska znajduje się aż 55 tys. Mg odpadów niebezpiecznych.

Generalnie w Polsce nie funkcjonuje zorganizowany system oddzielnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych. W niektórych gminach zapoczątkowana została wprawdzie przez lokalnych przewoźników odpadów komunalnych, zbiórka wybranych odpadów niebezpiecznych, są to jednak działania sporadyczne, doraźne i nie rozwiązujące problemu. Przyjmuje się, że obecnie prawie 99% odpadów

dliwiania. Niestety z realizacją tych zadań nie jest w kraju najlepiej.

Podstawowym przedsięwzięciem winno być zorganizowanie w każdej gminie systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych - obejmującego docelowo 100% mieszkańców. Przykłady możemy czerpać z krajów Unii Europejskiej, gdzie takie systemy selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych funkcjonują od lat – dając dobre efekty.

Odbiór tych odpadów winien być powierzony specjalistycznej firmie wywozowej. Firma, oprócz specjalistycznego sprzętu do transportu odpadów niebezpiecznych, winna dysponować odpowiednim zapleczem do czasowego przechowywania zebranych odpadów niebezpiecznych. Lokalne składnice odpadów niebezpiecznych, ich ilość w danej jednostce administracyjnej i wielkość - uzależnione są od wielkości i charakteru miasta lub gminy wiejskiej.

Kolejnym warunkiem uzyskania efektów w zbiorce odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w grupie odpadów komu-

nalnych, jest gotowość mieszkańców do udziału w tym tak ważnym przedsięwzięciu. Wymaga to przeprowadzenia w każdej gminie odpowiednich akcji kształtowania świadomości społecznej oraz szkoleń w różnych środowiskach.

W systemie gospodarki odpadami niebezpiecznymi stosuje się najczęściej niżej przedstawione sposoby zbiórki:

- punkty zbiorcze – odpady zbierane w gospodarstwie domowym odnoszone

są przez mieszkańców do punktów zbiorczych, w których obok zbiorników na surowce wtórne przeznaczają się dodatkowe pojemniki lub specjalnie wydzieloną część zbiorników wielokomorowych na odpady niebezpieczne;

- regularny odbiór przez specjalny pojazd – odpady zbiera się w gospodarstwach domowych w specjalnych pojemnikach, a następnie – średnio cztery razy w roku – specjalnie przystosowany pojazd zabiera odpady niebezpieczne dostarczone przez mieszkańców;

- zbiórka przez sieci handlowe – władze komunalne zawierają umowy z różnymi placówkami handlowymi, np. z aptekami, sklepami fotograficznymi, składami farb, dotyczące przyjmowania i przechowywania odpadów niebezpiecznych powstających ze sprzedawanych przez te firmy produktów; specjalny pojazd na żądanie odbiera odpady niebezpieczne z tych placówek;
- objazdowe punkty odbioru odpadów niebezpiecznych – mieszkańcy otrzymują pojemniki do zbierania wytypowanych odpadów, które są regularnie opróżniane kilka razy w roku przez odpowiednio wyszkolony personel. Jest to najdroższy, ale dający dobre rezultaty pod względem ilości zbieranych odpadów system.

Organizacja systemu zbierania odpadów niebezpiecznych, ich odbiór od mieszkańców to obowiązek gminy nałożony ustawą o porządku i czystości w gminach. Dalsze postępowanie z tymi odpadami wymaga zastosowania rozwiązań na skalę regionalną.

Budowa nowoczesnej gospodarki odpadami zgodnie ze standardami Unii Europejskiej wymagać będzie w najbliższych latach intensywnych działań. Jednym z priorytetowych zadań jest eliminacja zagrożenia dla środowiska, stwarzanego przez niekontrolowane składowanie odpadów niebezpiecznych. W to działanie musimy przede wszystkim włączyć się my, jako mieszkańcy – poprzez selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych, tak by cały zaplanowany system ich odbioru i unieszkodliwiania mógł funkcjonować z dobrymi efektami.

doc. dr LIDIA SIEJA
Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych

Fot. J. Moczulski